

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

De Orthographia In hac impreßione Observata.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42634

DE ORTHOGRAPHIA

In hac impressione

OBSERVATA.

Uia vacabant sequentes paginae, volui, *Amice Lector*, te monere aliquid circa orthographiam in hac impressione observatam: nam cum varii descripserint compositionem meam, & postea etiam diversi posuerint typum, non omnes sicuti sunt easdem regulas, maxime quoad scriptionem aliquarum vocum; formationem certarum literarum; notationem accentuum in quibusdam vocabulis; interpunctionem sensuum vel incisa. Ego, cum mea relegi, etiam pro correctione typi, non existimavi operæ pretium esse, cum magna molestia tum typhotetarum tum mea, redigere omnia ad unam normam aut revocare ad eundem expressionis modum, dummodo tolleretur dubium significationis, & satis intelligeretur scriptorum sensus, uti jam paucis declarabo, nam

I. Quod attinet ad scriptionem aliquarum vocum, etiam idem significantium, perinde habui, si poneretur, *affero, adfero; autor, auctor, author; calum, cælum; celebs, cœlebs; cetera, cætera; caritas, charitas; heres, heres; imprimis, imprimis; lacryma, lachryma; litera, littera; nuncius, nunciarius; otiosus, ociosus; pralum, prelum; scheda, scæda; sincerus, syncerus &c.* Ratio mea fuit, quia in probatis authoribus & in libris bene correctis invenimus utroque modo.

II. Propter eandem rationem non laboravi multum de formatione s brevioris, vel s longioris in initio aut medio vocis, præsertim ubi duo s concurrebant, video enim hoc sæpissime negligi,

Orthographia hic observata.

ac imprimi *ss*, *sl*, vel *ls*: neque haec inveniri rationem vel utilitatem, ob quam hoc vel illud potius fieri debeat.

III. Quoad notationem accentuum in quibusdam vocabulis, scio secundum regulam generalem has voces, *ita*, *adeo*, *foras*, *magis*, *nisi*, *palam*, *pene*, *parum* &c. in rigore semper notandas fuisse, quando sunt Adverbia vel etiam Conjunctiones, cum etiam spectent ad aliam priorem & nobilior partem Orationis, nam Verba sunt, *ito*, *itas*, *itare*; in Imperativo, *ita*: *adeo*, *adis*, *adire*: *foro*, *foras*, *forare*: Nomen est, *magis*, à nominativo, *magus*; item, *nisi*, à nomine & participio, *nisus*; item, *palam*, à nominativo, *pala*; *pene*, à nominativo, *penus*, *peni*; *parum*, à nominativo, *parus*, attamen saepe & ordinariè invenies voces illas non notatas, quia usurpatio in hac altera significatione est minus frequens, imò rara, & significatio illa Adverbii vel Conjunctionis satis intelligebatur ex adjunctis ac sensu. Et ob eandem causam non habui curam, ut notarentur voces encliticæ, etiam componentes cum alia.

IV. Quod interpunctiones attinet, feci eas, quæ & ubi videbantur necessariæ, vel magis accommodatæ ad discernendum sensum & tollendum dubium, quod esse potuisset, & reddere Lectorem perplexum, nisi vox à voce, hoc aut illo modo dispungeretur; sui que parum sollicitus, an secundum exactum rigorem semper ponerem suo loco notas, quas regulæ orthographiæ præscribunt; Verbo,

V. Direxi me his ferme regulis. 1. Modus scribendi vocem aut formandi literam, qui reperitur apud bonos Grammaticos, aut in libris, qui communiter habentur tanquam bene correcti, dissimulandus est, nec carpendus. 2. Cùm notatio accentuum

Orthographia hęc observata.

tuum præcipuè sit ad cognoscendam distinctionem
seu differentiam significationis vocum, quando hæc
aliunde sufficienter innotescit, opus non est ubique
velle illam oculis ingerere, sic enim notulis illis
propè infinitis Lector potius impeditur vel distra-
hitur. 3. Interpunctiones illæ sunt faciendæ, quæ,
ubi, & quando meliùs conducunt, tum ad distin-
guendum sensum periodi, tum ad intelligen-
dum, quæ vox aliam afficiat. Si quandoque
intentionem ipse meam non sim secu-
tus, vel affecutus, *benevole Le-
ctor, veniam dabis.*

LIBER I.